

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๔ / ๕๐๐

ลวด 1/308.1

๒๒๐๐.๖

13.5๐๖.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รับที่ 7968

วันที่ 22 ต.ค. 2553 13.40

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

21 ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๕๐๖/๑๔๓๑๘ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๔/๑๓๐๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่ากระทรวงคมนาคมได้เสนอเรื่องบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเล เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา จึงขอรับความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการต่างประเทศเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนว่า ได้เคยให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวแก่กระทรวงคมนาคมแล้ว ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงขอเรียนยืนยันความเห็นที่เคยแจ้งแก่กระทรวงคมนาคม ดังนี้

๑. บันทึกความเข้าใจดังกล่าวน่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ซึ่งระบุว่า "หนังสือสัญญา หมายถึงความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกัน และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร" ดังนั้น บันทึกความเข้าใจดังกล่าวจึงต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม

/ ๒. สำหรับประเด็น ...

๒. สำหรับประเด็นว่า บันทึกรความเข้าใจดังกล่าวจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่นั้น ขอเรียนว่า โดยที่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๐ วรรคห้า กำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น อื่นๆ ในกรณีที่มีปัญหาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๑๙๐ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญฯ

๓. โดยที่สาระสำคัญของบันทึกความเข้าใจฯ เป็นเรื่องกลไกการหารือด้านการขนส่งทางทะเล จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่จะหรืออาจจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญา หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาร่างบันทึกความเข้าใจทั้งสองฉบับ ก็ไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองอาเซียน ๓

โทร ๐-๒๖๔๓-๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๖๕

โทรสาร ๐-๒๖๔๓-๕๒๓๐